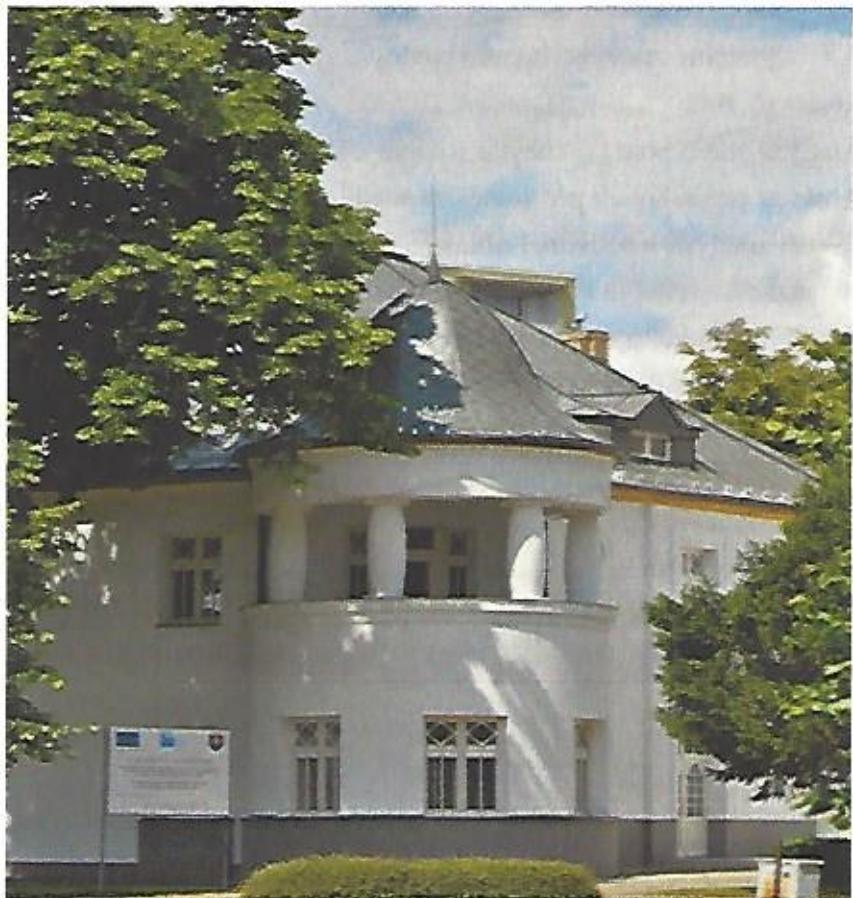

**KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
MESTA SOBRANCE 2017 - 2022**

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

Obsah

Obsah	2
Príhovor primátora mesta Sobrance	3
Úvod.....	4
1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb Právny rámec poskytovania sociálnych služieb	5
1.1. Právny rámec poskytovania služieb	5
1.2. Úlohy a kompetencie mesta v zmysle platných sociálnych zákonov	7
1.3. Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania	9
1.4. Analýza sociologických a demografických údajov	10
1.4.1 Obyvateľstvo	13
1.4.2 Školstvo	13
1.4.3 Zdravotníctvo	17
1.4.4 Kultúra detí mládež dôchodcovia.....	19
1.4.5 Ubytovacie zariadenia	19
1.4.6 Sociálna sféra	19
1.4.7 Sociálne znevýhodnené skupiny	21
1.5. Cestovný ruch	24
1.6. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb	26
1.7. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb.....	27
1.8. SWOT analýza v sociálnej oblasti	28
2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb	30
2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb	30
2.2. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb.....	31
2.3. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb.....	33
Záver	33
Prílohy.....	34
1.1. Použitá literatúra	34
1.2. Dotazník pre občanov mesta Sobrance	35

Príhovor primátora mesta Sobrance

Vážení občania,
prihováram sa k vám aj touto cestou a to predstavením Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Sobrance, ktorý bol spracovaný v tomto roku v zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, v znení neskorších predpisov. Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovali obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám nášho mesta a potrebám našich občanov. Našou snahou je, aby sme postupne v ďalšom období zabezpečovali úlohy a ciele stanovené v Komunitnom pláne sociálnych služieb. Vďaka komunitnému plánu sa nám bude daríť adresnejšie a efektívnejšie využívať finančie mestského rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov mesta.

Plánované aktivity mesta do budúcnia:

1. *Výstavba materskej školy pre deti z marginalizovanej rómskej komunity v Sobranciach.*
2. *Výstavba Komunitného centra Sobrance.*
3. *Výdajný automat na pitnú vodu v rómskej osade na ulici Michalovská v Sobranciach.*
4. *Rozšírenie infraštruktúry na ulici Gorkého a Michalovská v Sobranciach.*
5. *Sociálne byty.*
6. *Kontajnerové stanovištia pre zber komunálneho odpadu.*
7. *Likvidácia skládok s nezákonne umiestneným odpadom v meste Sobrance.*
8. *Integrované centrum inkluzívnej výchovy a vzdelávania.*
9. *Sociálny podnik mesta Sobrance.*
10. *Denný stacionár pre seniorov.*

Všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov v meste a naplnenie spoločne plánovaných zámerov v meste.

*Ing. Pavol Džurina
primátor mesta*

Úvod

Vývoj spoločnosti zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie, nové prístupy. Celá spoločnosť prechádza vývojovým procesom, ktorý si vyžaduje pulz doby. V tejto súvislosti sa do praxe zavádza aj pojem „komunitné plánovanie“, hoci jeho obsah rozhodne nie je novinkou.

Komunitné plánovanie je jedna zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Jej obsahom je absorbovať názory celej komunity žijúcej v riešenom území, ktoré umožnia spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý pomáha v plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších služieb, ktoré budú znamenať skutočný prínos a zmenu v životoch ľudí.

Zmyslom komunitného plánovania najmä v obciach je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť odpoveď na otázky typu:

- Aké sociálne služby treba vytvoriť?
- Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?
- Aké má mesto ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Metóda komunitného plánovania je považovaná za dobrý systém začiatku spolupráce a vzniku trvalejších partnerstiev v oblasti poskytovania sociálnych služieb a výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Princípy zastupiteľskej demokracie sú podporené najmä v zmysle zapojenia sa verejnosti do procesu formovania sociálnych služieb.

V procese komunitného plánovania možno ako komunitu chápať verejnosť, čiže všetkých tých, ktorých sa daná oblasť dotýka. Za komunitu možno považovať aj tých, ktorí budú vybrané služby v oblasti využívať. Ďalej je možné pod komunitou chápať priamo riešené územie. V tomto prípade komunitným plánovaním je hľadaný určitý spôsob pomoci sociálnym skupinám obyvateľov riešeného územia, ktorí sú odkázaní na sociálne služby.

Hlavným nástrojom komunitného plánovania je Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý definuje jednotlivé ciele a konkrétné aktivity, smerujúce k dosiahnutiu dlhodobej vizie rozvoja sociálnych služieb v riešenom území. Jeho náplňou je identifikovať sociálne problémy a zvoliť strategiu ich riešenia so zreteľom na klienta,

poskytovateľov služieb, technickej vybavenosti a pod. Výsledkom je strategický dokument, ktorý reflektuje potreby a záujmy celej komunity. Do jeho tvorby by mala byť zapojená čo najväčšia skupina obyvateľov všetkých kategórií, aby mali všetci možnosť participovať a vyjadriť svoje záujmy. Len takýmto spôsobom sa tento strategický dokument stane plnohodnotným podkladom pre rozvoj sociálnych služieb v riešenom území.

Vo všeobecnosti sa za cieľ komunitného plánovania sociálnych služieb považuje predovšetkým posilňovanie sociálnej súdržnosti. Za ďalší cieľ je možné označiť predchádzanie sociálnej exkurzii a izolácie ohrozených jedincov a skupín. Posledným, nemenej dôležitým cieľom komunitného plánovania, je opäťovné zaradenie jednotlivcov, ktorí stoja na okraji komunity, do spoločnosti. Títo jedinci v niektorých prípadoch predstavujú hrozbu pre komunitu alebo vyvolávajú strach či neistotu.

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

1.1. Právny rámec poskytovania služieb

V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

1. sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízko prahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
2. sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladošťovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízko prahové denné centrum pre deti a rodinu),
3. sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovršenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčítateľská služba, tlmočnícka služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

4. sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
5. podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Štát priamo v § 80, zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obci vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorit rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území mesta a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Národnými prioritami rozvoja na roky 2015 – 2020 sú:

- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity,
- podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,
- podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotravajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

Ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálno technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorit Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorit je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, a preto je nevyhnutné, aby mesto zohľadňovalo rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2. Úlohy a kompetencie mesta v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Mesto má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurateli a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Podľa § 80 zákona 448/2008 Z. z. – Pôsobnosť mesta - Mesto

- a) vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu
 - v zariadení pre seniorov
 - v zariadení opatrovateľskej služby
 - v dennom stacionári
 - v odkázanosti na opatrovateľskú službu
 - v odkázanosti na prepravnú službu
 - a ďalšie
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 - ✓ sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízko prahovom dennom centre
 - ✓ sociálnej služby v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári
 - ✓ opatrovateľskej služby
 - ✓ prepravnej služby
 - ✓ odľahčovacej služby
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12
- h) uzatvára zmluvu
- i) vedie evidenciu:
 - posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 - rozhodnutí podľa písmena c),
 - prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- j) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

- k) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- l) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
- m) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d).
 - o poskytovaní sociálnej služby
 - o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osobe pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby

§ 82

Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

Mesto za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situáciách a riešenia miestnych problémov utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, a na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu.

1. Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
2. Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorími sú najmä rodina, mesto, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti.

Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

§ 83

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

1. Mesto podľa § 80 písm. a, vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.
2. Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:
 - analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode mesta
 - analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby
 - analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode mesta
 - určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb
 - časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb
 - spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- a) posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

- b) predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín
- c) opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji.

1.3. Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania

Pre úspešnosť procesu komunitného plánovania sociálnych služieb je nutné, aby boli do procesu tvorby komunitného plánu zapojené nasledovné 3 skupiny účastníkov:

1. zadávateľia sociálnych služieb
2. poskytovatelia sociálnych služieb
3. užívatelia sociálnych služieb

1. Zadávateľia sociálnych služieb

Ide o účastníkov komunitného plánovania, ktorým zákon ukladá povinnosť zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov územia, ktoré spadá pod jeho správu. V systéme slovenskej verejnej správy sú zabezpečovateľmi sociálnych služieb práve obce a mestá.

2. Poskytovatelia sociálnych služieb

Poskytovateľmi sociálnych služieb môžu byť nasledovné subjekty, ktoré splňajú podmienky stanovené zákonom o sociálnych službách:

- fyzické osoby,
- podnikateľské subjekty,
- súkromné neziskové organizácie,
- organizácie zriadené obcou,
- organizácie zriadené samosprávnym krajom,
- organizácie zriadené štátom

Postavenie všetkých poskytovateľských subjektov je v rámci komunitného plánovania rovnaké, t. j. ciele a zámery subjektov majú rovnakú váhu.

3. Užívatelia sociálnych služieb

Užívateľom sociálnych služieb je každý, kto prijíma pomoc sociálnych služieb. Takisto sú to aj občania, ktorí pomoc sociálnych služieb prijímali v minulosti, alebo ju ešte len budú prijímať. Počas života sa môže stať užívateľom sociálnych služieb každý občan. Zámery a ciele užívateľov majú rovnaké alebo priam prioritné postavenie, ako zámery a ciele zadávateľov a poskytovateľov.

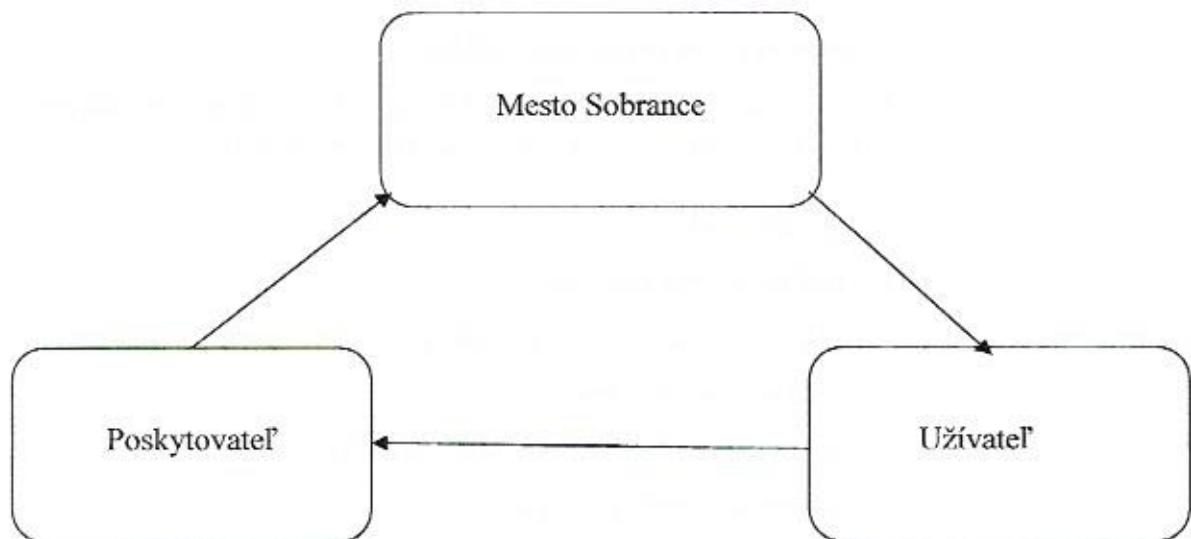
KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

V priebehu procesu komunitného plánovania by mal byť kladený dôraz na výber cieľových skupín.

Základnými cieľovými skupinami, pre ktoré by sa mali sociálne služby plánovať sú:

- seniori – osoby v poproduktívnom veku,
- rodiny s deťmi a mládež,
- nezamestnaní,
- marginalizované menšiny,
- zdravotne (telesne alebo duševne) znevýhodnené osoby a ich rodiny,
- osoby v nepriaznivej sociálnej situácii.

Účastníci procesu komunitného plánovania

1.4. Analýza sociologických a demografických údajov

Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všeobecný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity mesta je PRO Sobrance.

Program rozvoja mesta Sobrance s výhľadom do roku 2022 (PRO) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja, ktorý vychádza z PHSR Košického samosprávneho kraja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja mesta. Programom rozvoja mesta Sobrance sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomickeho a kultúrneho rozvoja mesta Sobrance, ktorý vychádza z predošlého PHSR mesta Sobrance.

Poloha mesta:

Mesto Sobrance patrí administratívne do Košického kraja, je centrom okresu Sobrance. Ku dňu 01.01.2015 malo mesto 5 826 obyvateľov. Mesto Sobrance leží vo východnej časti Slovenska, na hlavnom cestnom tahu k hraniciam s Ukrajinou. Nachádza sa v nadmorskej výške 122 m ^m/m. Povrch odlesneného chotára tvoria mladotret'ohorné īly, štrky a sejkovská uhoľná séria. V južnej časti chotára sú nivné a lužné pôdy, v severnej na náplavových kužeľoch a naviatymi sprašami illimerizované pôdy.

Sobrance sú centrom vinohradnickej oblasti v najvýchodnejšej časti Slovenska.

Mesto je zároveň centrom schengenskej hranice, sídlom Riaditeľstva hraničnej polície.

Rozloha katastra mesta Sobrance je 1068 ha.

Sobranecké kúpele nachádzajúce sa severne od mesta patria medzi najstaršie kúpele Slovenska so zatiaľ nerozvinutým potenciálom v oblasti kúpeľníctva a cestovného ruchu. Zo severovýchodu ho chráni masív Popriečného vrchu, obzor na severozápade uzatvára línia Vihorlatu s obrysmi Sninského kameňa a na juh sa rozprestierajú roviny Východoslovenskej nížiny. Jeho katastrálne územie hraničí s obcami Tibava, Horňa, Ruskovce, Nižná Rybnica, Ostrov a Orechová.

Vznik mesta:

Najstaršia správa o tomto meste je z roku 1344. Celková rozloha je 10,68 km². V roku 1351 šľachtici z Michaloviec získali ako zemepáni Tibavy od kráľa Ľudovíta I. právo konať na území Tibavy trh, ktorý sa udomácnil západne od Tibavy, na mieste, kde zakrátko vznikli Sobrance. Sobrance sa vyvíjali ako jediné mestečko s trhovým a jarmočným právom na trase Michalovce – Užhorod. Prvá správa o Sobranciach pochádza z roku 1409. Sobrance boli majetkovou súčasťou panstva Tibava.

Soľné pramene Sobraneckých kúpeľov sa spominajú už v roku 1335. Najväčší rozmach dosiahli kúpele po roku 1830, kedy sa ich povest rozšírila aj do zahraničia (liečba kožných ochorení, reumatických a zažívacích liečivou minerálnou vodou).

Poloha mesta Sobrance na najvýznamnejšej historickej krajinskej ceste z Košíc, cez Michalovce do Užhorodu v rovinatej krajine chránenej zo severu pohorím Vihorlat s priaznivými klimatickými podmienkami pri vodnom toku Sobraneckého potoka a severne od mesta umiestnenými kúpeľmi predurčili aj charakter urbanistickej štruktúry mesta.

Pôvodná vidiecka zástavba poľnohospodárskeho sídla s „jarmočiskom“ pri „Michalovskej“ ceste sa menilo postupne koncom 19. a začiatkom 20. storočia na mestskú zástavbu (domy na Hlavnej ulici). V r. 1951 až 1960 boli sídlom okresu Sobrance. Majú priznaný štatút mesta. Škola bola v Sobranciach od 15. stor. ako súčasť miestnej farnosti. Prvý autobus od

roku 1921 premával raz denne medzi Sobraneckými kúpeľmi a Užhorodom. V roku 1926 prvý veľký autobus premával raz denne na linke Užhorod – Sobrance – Michalovce – Sečovce – Košice a späť. V 20. stor. pribudli stredné školy: gymnázium a odborné učilište poľnohospodárske. Najvýraznejší územný rozvoj mesta bol zaznamenaný v rokoch 1945 – 1970, kedy sa počet obyvateľov zdvojnásobil (výstavba prvých bytových domov na terajšej ulici Komenského a na Námestí slobody) a po roku 1970 výstavba panelových bytových domov (3 vežiaky v centre mesta a sídlisko L. Novomestského). Najvýraznejším zásahom do štruktúry mesta bola zmena trasy cesty I. triedy, ktorá bola premiestnená z terajšej ulice Štefánikovej a Tibavskej do koridoru cesty Michalovskej. Toto veľkorysé dopravné riešenie umožnilo rýchlejší pohyb motoristom, ale prieťah mestom spôsobil okrem nadmernej prašnosti a hlučnosti aj násilné rozdelenie mesta na severnú a južnú časť. Vidiecke sídlo Komárovce bolo neskôr administratívne pričlenené k mestu.

Sobranecké kúpele nachádzajúce sa severne od mesta patria medzi najstaršie kúpele Slovenska so zatiaľ nerozvinutým potenciálom v oblasti kúpeľníctva a cestovného ruchu. Sobrance zviditeľnili v rámci EÚ mimoriadne úspechy základnej umeleckej školy (spevácky súbor Magnólia s vyše 20 ročnou tradíciou) a v rámci Slovenska gitarové múzeum, jediné svojho druhu v Európe (zbierka obsahuje všetky gitary vyrábané v bývalom Československu ako aj gitary svetového formátu). V meste Sobrance má sídlo odštepný Lesný závod Sobrance, ktorý je súčasťou štátneho podniku a celkovo obhospodaruje lesné pozemky na výmere 32 824 ha v 7 okresoch SR. Je jedným z najväčších zamestnávateľov v okrese i v regióne. V meste a jeho okolí podniká subjekt poľnohospodárskej pravovýroby PD Choňkovce, ktorý sa zaoberá živočíšnou a rastlinnou výrobou.

Doprava

Mesto Sobrance sa nachádza na ceste 1. triedy E_50, vzdialené od krajského mesta Košice 81 km, od susedného okresného mesta Michalovce 20 km, na trase k hranici s Ukrajinou. Cez Sobrance neprechádza železnica, v meste nie je železničná stanica. Mestské komunikácie sú v dĺžke 15, 359 km s priemernou šírkou 6,60 m. Správu a údržbu týchto komunikácií zabezpečuje pre mesto spoločnosť Technické služby Sobrance. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že nepriaznivé klimatické a morsologické podmienky s celoslovenským priemerom zvyšujú finančnú náročnosť opráv a údržby cestných telies.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

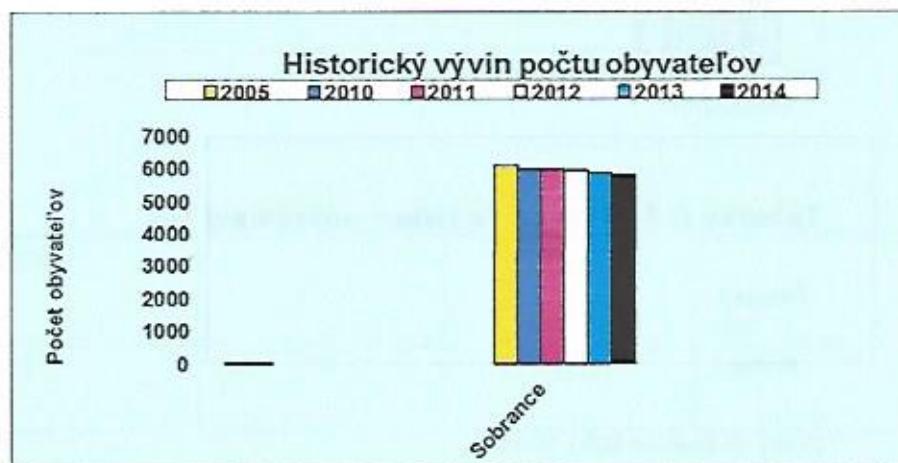
1.4.1 Obyvateľstvo

Tabuľka č. 1 Obyvateľstvo

Rok / počet obyvateľov					
2005	2010	2011	2012	2013	2014
6114	6009	6000	5947	5886	5826

Vlastné zisťovanie z mesta

Graf č. 1 Historický vývin počtu obyvateľov

1.4.2 Školstvo

V meste Sobrance sú dve materské školy z toho jedna je súkromná (ELBA), dve základné školy, špeciálna základná škola, gymnázium, stredná odborná škola, základná umelecká škola a centrum voľného času.

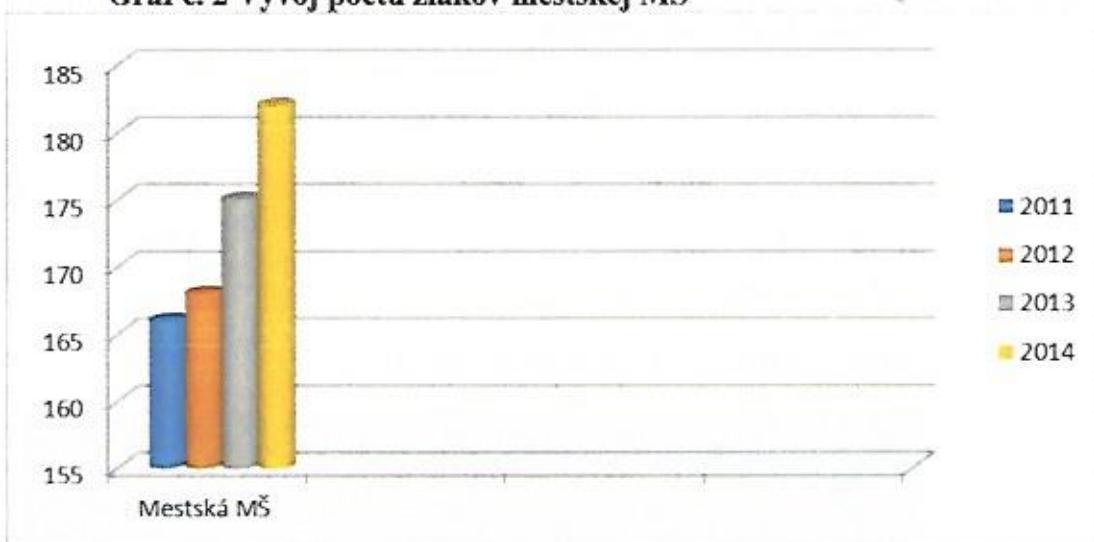
Tabuľka č. 2 Vývoj počtu žiakov MŠ - mestská

Školský rok	2011	2012	2013	2014
Počet	166	168	175	185

Zdroj: Evidencia MŠ r.2014

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

Graf č. 2 Vývoj počtu žiakov mestskej MŠ

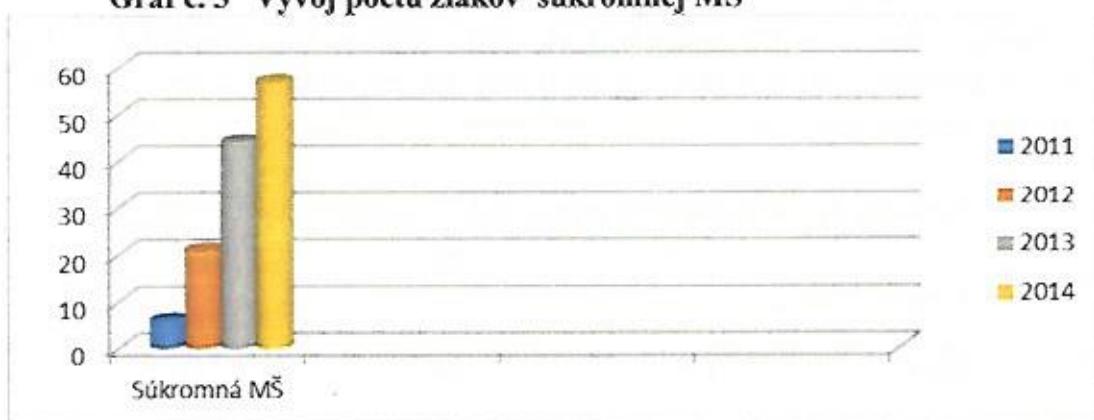

Tabuľka č. 3 Vývoj počtu žiakov súkromnej MŠ

Školský rok	2011	2012	2013
Počet	6	21	44

Zdroj: Evidencia MŠ r.2014

Graf č. 3 Vývoj počtu žiakov súkromnej MŠ

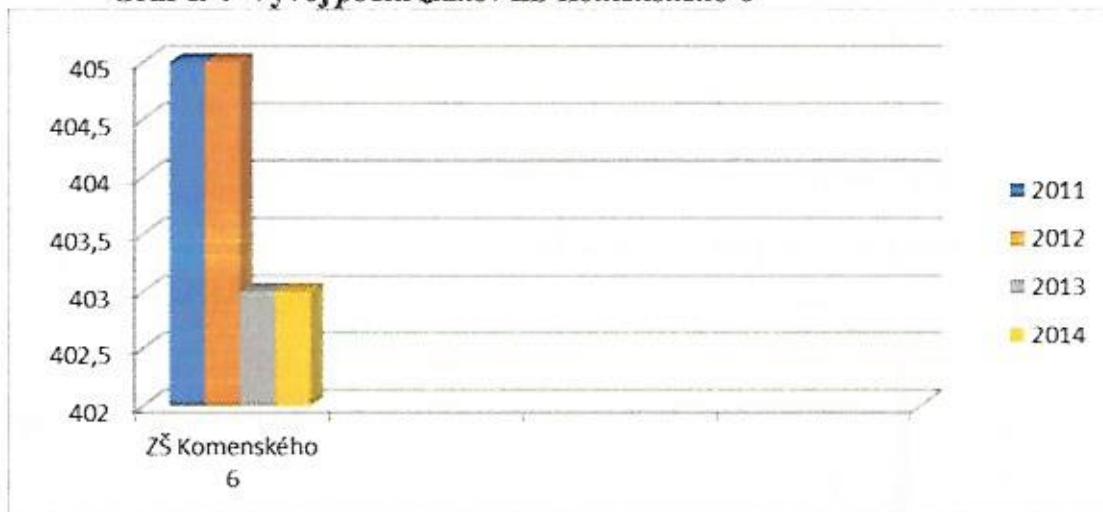
Tabuľka č. 4 Vývoj počtu žiakov ZŠ Komenského 6

Školský rok	2011	2012	2013	2014
Počet	405	405	403	403

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

Zdroj: Evidencia ZŠ r.2014

Graf č. 4 Vývoj počtu žiakov ZŠ Komenského 6

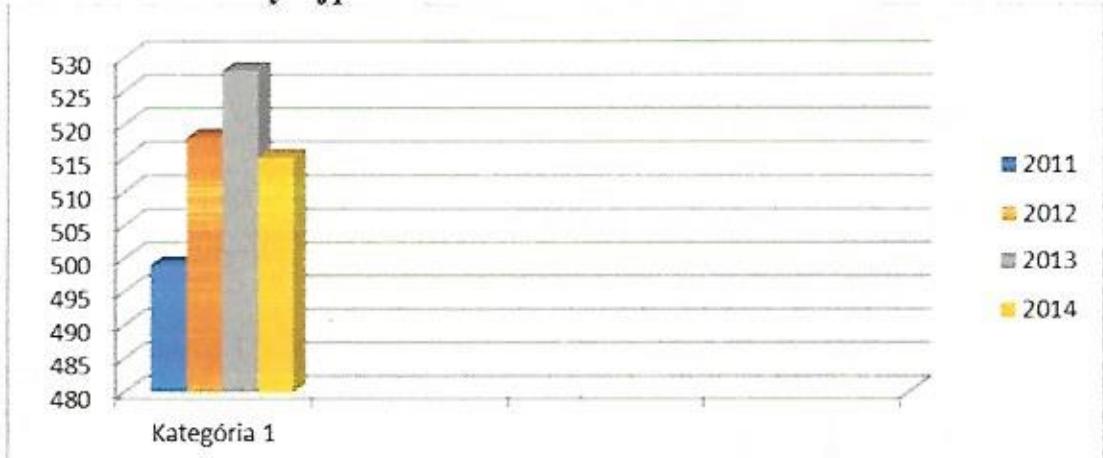

Tabuľka č. 5 Vývoj počtu žiakov ZŠ Komenského 12

Školský rok	2011	2012	2013	2014
Počet	499	518	528	515

Zdroj: Evidencia ZŠ r.2014

Graf č. 5 Vývoj počtu žiakov ZŠ Komenského 12

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

Tabuľka č. 6 Vývoj počtu žiakov ŠZŠ

Školský rok	2011	2012	2013	2014
Počet	318	306	292	261

Zdroj: Evidencia ŠZŠ r.2014

Graf č. 6 Vývoj počtu žiakov ŠZŠ

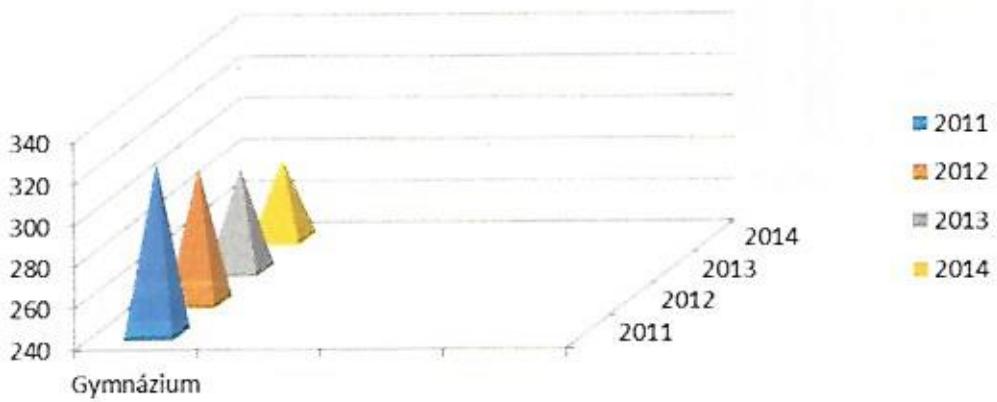

Tabuľka č. 7 Vývoj počtu žiakov gymnázia

Školský rok	2011	2012	2013	2014
Počet	323	305	289	278

Zdroj: Evidencia gymnázia r.2014

Graf č. 7 Vývoj počtu žiakov gymnázia

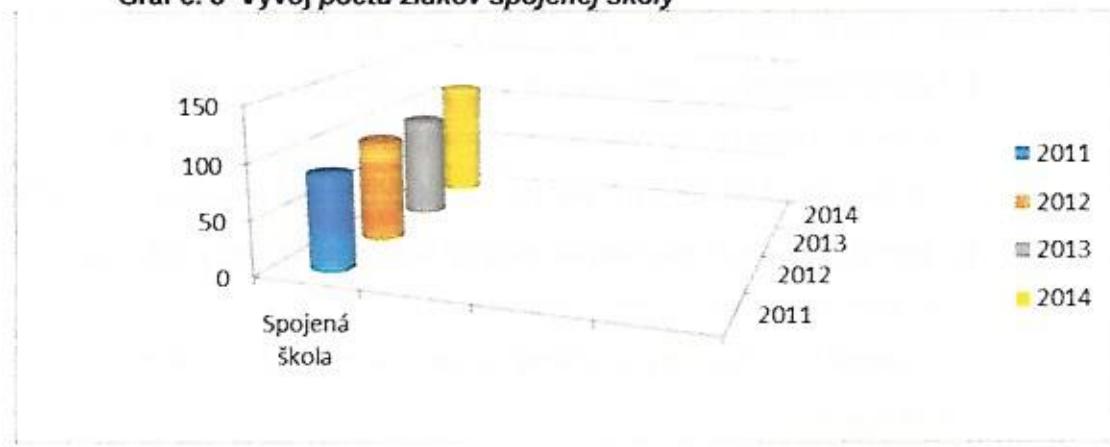

Tabuľka č. 8 Vývoj počtu žiakov spojenej školy

Školský rok	2011	2012	2013	2014
Počet	86	94	94	111

Zdroj: Evidencia spojenej školy r.2014

Graf č. 8 Vývoj počtu žiakov spojenej školy

Vývoj počtu žiakov na školách je podmienený demografickým vývojom obyvateľstva v meste.

1.4.3 Zdravotníctvo

Mesto Sobrance prevzalo zriaďovateľskú funkciu nad Regionálnou nemocnicou s poliklinikou od 1.7.2003, kedy Mestské zastupiteľstvo v Sobranciach uznesením prevzalo Regionálnu nemocnicu ako príspevkovú organizáciu mesta.

Po realizácii transformačných krokov RNSP Sobrance prevádzkuje od 1.2.2005 25 lôžok akútnej interného charakteru a zariadenie pre seniorov s kapacitou 12 miest a zariadenie opatrovateľskej služby s kapacitou 12 miest. Podľa § 36 ods. 1 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov sa v zariadení opatrovateľskej služby poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu.

Podľa § 35 ods. 1 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov sa v zariadení pre seniorov poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovršila dôchodkový vek a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV., alebo fyzickej osobe, ktorá dovršila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Predmetom činnosti RNsP, bolo poskytovanie ambulantnej a ústavnej liečebno-preventívnej starostlivosti. Štatutárnym orgánom RNsP Sobrance bol riaditeľ, ktorý bol oprávnený konať v mene organizácie vo všetkých veciach.

RNsP Sobrance hospodárla s majetkom, ktorý bol delimitovaný z bývalého OÚNZ Michalovce osobitnou zmluvou podľa delimitačného protokolu č. 4063/1991 zo dňa 28.11.1991.

Spádové územie Regionálnej nemocnice Sobrance, n. o., je územie okresu Sobrance o rozlohe 538 km², s počtom obyvateľov 23 700, ktorí žijú v 47 obciach. RNS ako nezisková organizácia začala svoju činnosť 1.1.2007 a v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti vykonáva tieto činnosti :

I. Špecializovanú ústavnú zdravotnú starostlivosť v odbore:

- vnútorné lekárstvo (vrátane ústavnej pohotovostnej služby) a JIS
- liečebňa dlhodobo chorých pre ochorenia nervového systému (LDCH-ONS)

II. Špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť v odbore:

- vnútorné lekárstvo
- pneumológia a ftizeológia vrátane kalmetizácie a funkčnej diagnostiky
- neurológia
- fyziatria, balneológia a licčebná rehabilitácia (FBLR)

Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky (SVaLZ):

- rádiodiagnostika
- sonografická diagnostika
- klinická biochémia
- hematológia
- endoskopia

III. Služby sociálnej starostlivosti:

- zariadenie pre seniorov
- zariadenie opatrovateľskej starostlivosti

IV. Pomocné prevádzky:

- liečebná výživa
- kuchyňa
- kotolňa
- údržba

Sociálne služby mesto poskytuje formou opatrovateľskej služby.

1.4.4 Kultúra, deti, mládež, dôchodcovia

V meste sa nachádzajú: rímsko-katolícky farský kostol sv. Vavrinca s farou, nový grécko-katolícky chrám s farou, pravoslávny chrám a kaplnka sv. Petra a Pavla v Sobraneckých kúpeľoch s dostatočnou kapacitou a vybavením. Dom kultúry s kinosálou a Denným centrom – v objekte je potrebné rekonštruovať pivničné priestory. V budove je centrum voľného času. V meste je aj detašované pracovisko Zemplínskeho osvetového strediska Michalovce ako reprezentanta a šíriteľa kultúrneho dedičstva regiónov bezprostredne susediacich so Schengenskou hranicou. Mesto plánuje zriadit galériu regionálnych umelcov a stálu expozíciu gitarového múzea.

Zrekonštruované Denné centrum kapacitne v Komárovciach vyhovuje.

1.4.5 Ubytovacie zariadenia

V meste ubytovacie zariadenia chýbajú, nakoľko ubytovanie poskytujú len Reštaurácia Maňa, Gastrocentrum a Stredná odborná škola obchodu a služieb. V okolí potom najbližšie ubytovanie poskytuje penzión Valéria, motorest Rybnička a ubytovacie priestory sú aj na Morskom oku. Tu je potrebné riešiť za spolupráce mesta a podnikateľov možnosť rozširovania ubytovacích zariadení a skvalitňovania ubytovacích služieb.

1.4.6 Sociálna sféra

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústredí na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému.

Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Mesto Sobrance v budúcnosti počíta s nárastom počtu obyvateľov, najmä v kategórii predprodukívneho a produktívneho veku, je potrebné počítať aj s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby, najmä pre občanov po produktívnom veku.

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov mesta sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné orientovať sa na:

- vybudovanie denného stacionára,
- vytvoriť podmienky pre rozšírenie opatrovateľskej služby (charitatívne služby), terénné služby, práčovňu pre seniorov a zdravotne postihnutých,
- zabezpečenie aktívneho športového využitia starších občanov,
- rekonštrukcia centra mesta so zameraním na vybudovanie relaxačnej a oddychovej zóny - parková zeleň, lavičky,...
- vybudovanie nízkoprahového denného centra.

Nezamestnanosť

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje v priemyselnej výrobe (dochádza denne za prácou) a v poľnohospodárstve.

Štatistické údaje v tejto oblasti sú dosť relatívne čísla. Každá inštitúcia si vede svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Mesto má k dispozícii čiastočné informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vede evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktoré pracujú v zahraničí.

Z dostupných informácií bol zostavený prehľad o miere nezamestnaných :

Miera nezamestnaných				
Rok	2011	2012	2013	2014
Obyvateľstvo	24	23	20	24

Uvedené údaje odzrkadľujú stagnáciu počtu nezamestnaných a na druhej strane dochádza k odlivu obyvateľstva za prácou z nášho územia. V dôsledku tejto skutočnosti mesto zaznamenáva nepriaznivý trend vo vývoji ekonomiky a preto by malo podporovať aktivity podnikateľského sektora pri vytvorení nových pracovných miest.

1.4.7 Sociálne znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t.j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Celkový počet obyvateľov komunity má trvale klesajúcu tendenciu, čo preukazuje úbytok populácie ako aj migrácia, tento vývoj z dlhodobého hľadiska môže pôsobiť problémovo aj na oblasti sociálnych služieb. Veková štruktúra, ktorá je súčasnosti relatívne stabilizovaná má vzhľadom k vysokému rastu indexu starnutia a indexu ekonomickej závislosti jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poprodnitívnej kategórie populácie v komunite, čo je vo väzbe na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb pri ktorých je nevyhnutné venovať vzrastajúcu pozornosť práve tejto vekovej kategórií, nakoľko starnutie nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť.

Z dostupných demografických údajov na základe štatistického predpokladu sme vypočítali počet občanov, ktorí budú potrebovať istú formu sociálnej pomoci, prípadne sociálnych služieb. Použili sme pri tom orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu sociálnych služieb vo vzťahu k veku, miere závislosti na pomoc pri sebaobsluhe a zdravotného postihnutia.

Sociálne znevýhodnené skupiny v našom meste môžeme rozdeliť na:

- a) seniori
- b) nezamestnaní
- c) deti a mládež
- d) zamestnanci s nízkym vzdelaním
- e) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
- f) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Mesto sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie:

SENIORI

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- predĺžovanie individuálneho aj priemerného veku
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

Z hľadiska početnosti ide o jedinú sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu premietajúcnu nárast v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Občania nad 62 rokov tvoria vyše 16,19 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že tvoria pomerne malú skupinu odkázanú, alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby.

Denný stacionár je zariadenie s denným pobytom, kde je sociálna služba poskytovaná osobám, ktoré žijú v rodinách s ekonomicke aktívnymi príslušníkmi rodiny, ktorí nemôžu poskytnúť celodennú starostlivosť. Tiež je určená seniorom, ktorí žijú sami, potrebujú kontakt s ľuďmi a vyplniť voľný čas. V dennom stacionári sa poskytuje pomoc pri rôznych úkonoch podľa potreby klienta, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, stravovanie a zabezpečuje sa pracovná terapia (rôzne druhy terapie) a záujmová činnosť.

Podľa § 40 ods. 1 zákona sa v dennom stacionári poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len určitý čas počas dňa.

V Sobranciach je zriadený denný stacionár, ktorý prevádzkuje ZOS Anna-Mária, n. o. Je to zariadenie, ktorého cieľovou skupinou sú seniori nad 60 rokov, hendikepované osoby z mesta Sobrance a v prípade voľných kapacít z blízkeho okolia. Cieľom je do vysokej miery aktivizovať a viest' čo najvyšší možný počet klientov denného stacionára ku každodennej kreatívnej činnosti formou ľudovej umeleckej tvorivosti a tým zvyšovať kvalitu ich sociálneho a spoločenského života.

NEZAMESTNANÍ a ZAMESTNANCI S NÍZSKYM VZDELANÍM

V spolupráci s ÚPSVaR Sobrance mesto organizuje verejnoprospešné práce, alebo menšie obecné služby. V rámci tejto činnosti podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce.

DETIA A MLÁDEŽ

Pre športové využitie detí najmä v čase osobného voľna je potrebné vybudovať areál ihriska a pre ďalšie činnosti klub mladých.

Žažiskom športovej vybavenosti mesta je areál s futbalovým ihriskom, tenisovým kurтом a kúpaliskom. Základná športová vybavenosť je súčasťou areálov škôl (v gymnáziu chýba telocvičňa) a voľných priestranstiev obytných súborov (detské ihriská).

V meste máme absenciu športovísk pre klasické športy, ale aj pre nové športy – U rampa pre skateboard, korčuliarska dráha atď. V okresnom meste Sobrance nie je: viacúčelová športová hala (hádzaná, basketbal, malý futbal, džudo a pod.), zimný štadión, posilňovne, krytá plaváreň.

Mesto Sobrance prevádzkuje:

- a) jednu materskú školu, ktorá má deväť tried (ul. Komenského, ul. Gagarinova). Pracuje ako škola podporujúca zdravie a realizuje projekty, ktoré podporujú oblasť, ako sú „Dýchame čistý vzduch, Sladkosti závislostou, Evička nám ochorela a pod.“, pre detí majú vytvorené tieto krúžkové činnosti: oboznamovanie

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

sa s anglickým jazykom, výtvarná výchova, tančený krúžok, počítačový krúžok, spevácky krúžok.

- b) dve základné školy, ktoré boli zapojené do projektov: Otvorená škola – oblast' športu (využitie športových ihrísk pre obyvateľov zo sociálne znevýhodneného prostredia a rómsku mládež), Cesta k emocionálnej zrelosti - projekt, ktorý sa realizuje v spolupráci s PPP Sobrance a v tejto oblasti sa realizovali aj tieto projekty: Škola bez alkoholu, drog a cigaret, Týždeň boja proti drogám, Škola dobrých skutkov. Na školách ponúkajú tieto záujmové aktivity: chemický krúžok, tančený krúžok, Ako fungujú veci, Angličtina na PC, aranžovanie a dekorovanie, futbalový krúžok, gitarový krúžok, Klub mladých priateľov poľovníctva, lingvistický krúžok, literárny krúžok, matematicko-počítačový krúžok, počítačový krúžok, recitačný krúžok, spevácky krúžok, Šikovné ruky, športové hry, zemepisný krúžok, EKO šikovníček, Infovedko, Mini disco tance, Technický workshop, Turistika, Vševedko, Zvedavé veveričky.
- c) Základná umelecká škola – hudobný odbor, výtvarný odbor, tančený odbor, literárno-dramatický odbor.
- d) Centrum voľného času – vytvára tieto spoločensky prospešné aktivity: šport mix, klub hier, internetový klub, klub mladých, stolnotenisový klub, tančený záujmový útvar - ZVONČEK, počítačový, Amaro-Romatan, Šikovníček, šachový záujmový útvar, Fit-Linia, Fut klub, farebný svet, loptové hry, Hip-Hop, Baby Boom, Parting Mauth, PC Baby, mrvček, Hiperky. Cieľom CVČ je celkový rozvoj detí a mládeže pri rešpektovaní ich jedinečnosti a vytvorením kladne pôsobiacej klímy a to prostredníctvom voľno-časových aktivít.

Materská škola, základné školy, základná umelecká škola a centrum voľného času úzko spolupracujú v rámci krúžkových činností pri príprave osláv, podujatí, výstav, slávností.

Pre športové využitie detí, najmä v čase osobného voľna, slúži viacúčelové multifunkčné ihrisko pre rôzne druhy najmä loptových hier. Plne funkčný je areál Mestského futbalového klubu Sobrance s futbalovým ihriskom, tenisovým kurtom. V meste sa nachádza aj kúpalisko.

DOZA, výrobné družstvo je zriadené podľa § 106 Zákona č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v zmysle neskôrších predpisov. Je to chránená dielňa, ktorá svoju činnosť rozvíja vo výrobe textilných výrobkov.

Výrobné družstvo DOZA bolo založené 06.02.2001. Od svojho vzniku sa zaoberá týmito činnosťami:

- výchova a vzdelávanie žiakov a dospelých, organizovanie rekvalifikačných kurzov,
- prevádzka strediska praktického vyučovania,
- textilná výroba a krajčírstvo- zhotovovanie pracovných odevov,
- obchodná činnosť.

Zemplínske osvetové stredisko Michalovce, Detašované pracovisko Sobrance, ktoré bolo zriadené 01.04.2005, sídli na ul. Štefánikovej v Sobranciach. Zriaďovateľom ZOS je Košický samosprávny kraj.

ZOS realizuje aktivity v dvoch oblastiach :

1. oblasť záujmovo-umeleckej činnosti: úlohou je ochrana a prezentácia tradičných zručností, tradícií (miestny folklór) a tradičných kultúrnych hodnôt, výroba hnuteľných vecí a ľudovo-umeleckých výrobkov.

2. oblasť mimoškolskej výchovy a vzdelávania: organizovaním tvorivých aktivít v jednotlivých odboroch a žánroch v tejto oblasti realizuje aktívnu sociálnu prevenciu, prevenciu kriminality a iných spoločenských javov.

Realizované projekty :

- a) **Dajme mladým šancu** - formou preventívnych aktivít predchádzať nástrahám a rizikám v zóne Schengenu, ktorého cieľom je realizácia dlhodobo preventívneho programu pre nezamestnanú mládež, ktorá je vo zvýšenej miere ohrozená sociálnou patológiou.
- b) **Poznávaj seba a svoje okolie** – cieľom je realizácia preventívnych aktivít pre mládež v rámci prevencie kriminality.

V snahe zachovávania kultúrneho dedičstva a tradičnej ľudovej kultúry patrí k základným cieľom činnosti strediska vzájomné prepojenie jednotlivých oblastí s cieľom zvyšovania kultúrnej a vzdelanostnej úrovne ľudí a zmysluplného využívania voľného času detí, mládeže a dospelých.

OBČANIA SO SOCIÁLNYMI A SPOLOČENSKÝMI PROBLÉMAMI

Svojím zložením ide o najrôznorodejšiu sociálnu skupinu, preto aj potreby, prístupy, formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto sociálnej skupine sú veľmi rôznorodé. K tejto sociálnej skupine zaradujeme:

- občanov bez prístrešia
- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby
- dlhodobo nezamestnaní občania
- občania spoločensky neprispôsobiví
- závislí občania
- rómska komunita

Vzhľadom k rôznorodosti skupiny a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupiny a zvlášť niektorých jej kategórii len odhadnúť.

Vyhľadávanie, nápravné a rehabilitačné postupy na dosiahnutie pozitívnej zmeny spadajú pod kompetencie samosprávy, aby mohli v súčasnosti s rodinou zabezpečiť základné životné podmienky. Na to, ale v samospráve často nie je dostatok vzdelaných a odborne fundovaných sociálnych pracovníkov a problém je aj v nízkej výkonnosti ekonomiky, ktorá nedokáže zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na sociálnu prevenciu.

1.5. Cestovný ruch

Ponúka príležitosti na poznávací turizmus, rekreáciu, šport a návraty k prírodným hodnotám. Možnosti ubytovania a stravovania sú na dobrej úrovni. Počas letných mesiacov navštíví mesto a jeho pamiatky, hlavne muzeálnu expozíciu gitarového múzea okolo tisíc návštevníkov.

Riešené územie mesta, je charakteristické členitou zástavbou. Daným stupňom úrovne turistickej infraštruktúry vytvára podmienky pre podstatne dynamickejší rozvoj cestovného ruchu.

Pri navrhovaní produktov cestovného ruchu uplatňovaných v riešenom území, je potrebné vychádzať predovšetkým z jeho geomorfologického charakteru, z klimatických podmienok a z jeho daností. Vychádzajúc z ÚPN - VÚC Košického samosprávneho, aktivity cestovného ruchu z hľadiska koncepčného sú zamerané predovšetkým na:

- rekreačný pobyt v prírode (šport a rekreácia pri vodnej nádrži Zemplínska sírava resp. v priestoroch mestského kúpaliska),
- poznávací turizmus (spoznávanie prírodných krás a atraktív Morské oko, Sninský kameň),
- vidiecky turizmus v okolitých obciach.

Riešené územie mesta, má predpoklady pre všetky uvedené možnosti využívania svojho územia.

Z hľadiska efektívnej propagácie riešeného územia navrhujeme celé územie spojiť do výsledného produktu pod spoločným názvom: Tibavská vítna cesta. Mesto a jeho okolie môžu osloviť rôzne skupiny návštevníkov. Svojím rozvojom a využitím daností, môžu značne zvýšiť turistický potenciál riešeného územia. Je potrebné sa zameriť na zvyšovanie prítážlivosti riešeného územia prostredníctvom kvalitných tradičných i netradičných ponúk, ktoré vychádzajú z podmienok a tradícii riešeného územia. Je možné rozvíjať rodinné dovolenky, letné športy, turistiku. Veľmi významnú úlohu v rozvoji cestovného ruchu zohráva estetické prostredie. Preto estetizácia mesta (autobusové prístrešky, kosenie voľných priestranstiev pri turistických informačných zariadeniach, okolia verejných budov, okolia miestnych komunikácií a pod.) musí byť súčasťou rozvojového programu mesta pre cestovný ruch. Podobne je to aj s informovaním turistu a navádzaním do jednotlivých častí mesta, či k pozoruhodnostiam, alebo k dôležitým turistickým lokalitám (zóny oddychu, športoviská, letná rekreácia spojená so športom, kultúrou a turistikou, informácie, významná historická zaujímavosť a pod.) a významným miestam a pamäti hodnostiam. Nevyhnutným sa teda stáva vytvorenie jednotného informačného systému, ktorý bude zahrňovať:

- systém označenia jednotlivých časti mesta (zóny oddychu, rekreačné centrum, a pod.)
- systém označenia dôležitých verejných budov (mestský úrad, polícia, a pod.),
- systém označenia existujúcich zaujímavostí.

Turistické produkty ako dôležitý marketingový nástroj je možné úspešne vytvárať na základe existencie základných atribútov, predovšetkým je to dobrá technická koncepcia rozvoja CR v meste.

Výrazným prírodným a kompozičným prvkom v meste je Sobranecký potok, ktorý v súčasnosti neumožňuje aktívnu relaxáciu obyvateľov prostredníctvom paralelných pešich chodníkov a cyklotrás – nie sú vybudované, ich realizácia je skomplikovaná nevhodnou výstavbou radových garáží pri bytových domoch v severnej časti mesta, absenciou chráneného koridoru.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

Priamo na území mesta je potenciálnym priestorom pre krátkodobú rekreáciu a relaxačné aktivity areál Sobraneckých kúpeľov, v súčasnosti nevyužívaný a zanedbaný.

1.6. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou mesta. Zameranie a koncentrácia zariadení sociálnej infraštruktúry je priamo spojená s potrebou racionálizovať dostupnosť k nej, stanoviť ich optimálnu kapacitu vo vzťahu k dopytu. Zmenou spoločensko-ekonomickeho systému došlo k prerozdeleniu zdrojov a financovanie sociálnej infraštruktúry medzi štátну správu, miestnu a regionálnu samosprávu a súkromný sektor.

V meste sa nachádza regionálna nemocnica. Z dôvodu zabezpečenia rýchlej a kvalitnej pomoci pre pacientov v núdzi, a to nielen pre obyvateľov okresu, ale aj pre ostatných ľudí migrujúcich v schengenskom priestore, je nevyhnutné zachovanie Regionálnej nemocnice Sobrance ako zdravotníckeho zariadenia prvého kontaktu.

Hlavné zámery Regionálnej nemocnice Sobrance n. o. sa orientujú na rozvoj RN ako specializovaného zdravotníckeho zariadenia pre Košický a Prešovský kraj :

- a) liečenie dlhodobo chorých ochorení nervového systému
- b) špecializované nemocnice pre vnútorné choroby.

Prostredníctvom realizácie uvedeného zámeru sa bude nemocnica popri liečbe akútnych ochorení orientovať na :

- liečbu pacientov po mozgovo-cievnych prihodách, kde sa budujú aj prvky psycho-sociálnej rehabilitácie a ambulantných služieb, aby boli uspokojené všetky oprávnené potreby pacientov,
- vybudovanie kvalitnej nemocnice s dobrým kreditom,
- vytvorenie komplexného systému riadenia kvality.

V meste je päť lekárni (THILIA, PRIMULA, PRIMULKA, ALBA a LEKÁREŇ v areáli Regionálnej nemocnice, n. o.) a Domov pre osamelých rodičov pri Domove sociálnych služieb v Michalovciach.

Mesto však v rámci originálnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu pre 11 obyvateľov mesta, ktoré zabezpečuje 9 opatrovateľiek.

Arcidiecézna charita Košice prevádzkuje v meste Sobrance zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti – agentúru domácej ošetrovateľskej starostlivosti, ktorá poskytuje komplexne domácu ošetrovateľskú starostlivosť, pôrodnú asistenciu osobám, pri ktorých sa predpokladá, že ich zdravotný stav si nebude vyžadovať nepretržitý pobyt v ústavnej zdravotnej starostlivosti a osobám, ktoré poskytnutie ústavnej zdravotnej starostlivosti odmietli. Táto činnosť sa začala od 01.03.2009 a miesto prevádzky je v Sobranciach na ul. Kpt. Nálepku 8.

Od 01.12.2008 v priestoroch starej budovy nemocnice Regionálna nemocnica n. o. rozšírila svoju pôsobnosť o sociálne služby a zriadila domov dôchodcov a zariadenie

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

opatrovateľskej služby. V súčasnosti v uvedenom zariadení poskytujeme sociálne služby pre 24 občanov.

Mesto Sobrance poskytuje najmä tieto sociálnej služby:

- opatrovateľská služba,
- sociálne služby v zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľskej služby
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok (46 rodín – 176 posudzovaných osôb),
- funkcia osobitného príjemcu štátnej sociálnej dávky – prípadok na dieťa (41 rodin),
- stretnutia jubilujúcich starších občanov mesta (2 x ročne)
- stretnutia dôchodcov,
- podpora činnosti denných centier (počet členov cca 190 občanov), preddavková organizácia MsÚ
- kresťanský klub dôchodcov (počet členov cca 30 občanov)
- uvítanie do života novorodencov mesta (2 x ročne)
- pomoc v krízových situáciach (živelná pohroma, rodinná tragédia, ...)
- jednorazová dávka v zmysle zákona č. 417/2013 o pomoci v hmotnej nûdzi § 17, ktorá je určená na čiastočnú úhradu mimoriadnych výdavkov členov domácnosti. Je určená najmä na zabezpečenie nevyhnutného ošatenia, bielizne, obuvi, nevyhnutného vybavenia domácnosti, a to posteľ, stola, stoličky, chladničky, sporáku, variča, vykurovacieho telesa, paliva, práčky, periny, posteľnej bielizne, bežného kuchynského riadu, mimoriadnych liečebných nákladov alebo školských potrieb. Najviac však do výšky trojnásobku sumy životného minima na jednu plnoletú osobu.

Mesto poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom)
- návštevy jubilujúcich občanov (narodeniny, výročia svadby)
- stretnutia dôchodcov
- uvítanie do života novorodencov mesta
- pomoc v krízových situáciach (živelná pohroma, rodinná tragédia....).

1.7. *Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb*

Mesto Sobrance v budúcnosti nepočíta s nárastom počtu obyvateľov najmä v kategórii predprodukívneho a produktívneho veku, je potrebné počítať aj s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšimi požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku.

Veková štruktúra obyvateľstva nám ukazuje demografický problém blízkej budúcnosti – prestarnutie obyvateľstva a s tým súvisiaci sociálny problém. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

1. rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek na zabezpečenie:
 - a) poskytovania sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

- z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
- b) nepriaznivého zdravotného stavu,
 - c) dovršenia dôchodkového veku,
 - d) opatrovateľskej služby - terénnej sociálnej služby
 - e) jedálne pre dôchodcov
 - f) rozšírenia činnosti denných centier a klub pre mládež
2. dobrovoľné rekonštrukčné práce podporou dotácií a grantov na verejných priestranstvách pred obydliami spoločensky neprispôsobivých obyvateľov v rámci komunit osôb odkázaných na pomoc, aby sa u nich vytvoril pocit zodpovednosti a potreba začlenenia sa do spoločenského života v obci
 3. vybudovanie športového areálu – aktivita pre mládež vo voľnom čase.

1.8. SWOT analýza v sociálnej oblasti

Silné stránky:

- právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom,
- záujem komunity mesta a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti,
- vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok komunity,
- garancia zostatku z príjmu pri poskytovaní sociálnych služieb,
- informovanie občanov o dianí v meste prostredníctvom televízneho SOBRANSKÉHO MAGAZÍNU v týždenných intervaloch,
- poskytovanie stravy pre záujemcov z mesta – predovšetkým starších občanov,
- aktívna činnosť denných centier,
- únia nevidiacich a slabozrakých,
- záujem o kultúrne podujatia organizované mestom a centrom voľného času,
- organizovanie športových podujatií

Slabé stránky:

- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby,
- nedostatočne zabezpečená bezbariérovosť v meste,
- nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov z mesta, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb,
- migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia,
- nepriaznivý demografický vývoj,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb,
- absencia terénnnej sociálnej práce,
- nedostatočná štruktúra zariadení sociálnych služieb,
- nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb,
- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb,
- existencia neprispôsobivých skupín občanov, príčinou čoho je záškoláctvo, narušené správanie, nezamestnanosť, rôzne druhy závislostí.

Príležitosti:

- zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov,
- cielenie opatrení podľa miestnych potrieb,
- rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov,
- rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí,
- práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií,
- podpora a rozvoj dobrovoľníctva,
- organizácia spoločenských akcií,
- podpora mladého obyvateľstva,
- rozširovanie spolupráce samosprávy verejných a neverejných poskytovateľov,
- možnosť podpory zo strany VÚC a EÚ,
- zvýšenie počtu a kvality poskytovaných služieb.

Ohrozenia:

- z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality,
- možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví,
- nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií,
- nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby,
- nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií mesta, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb,
- postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity,
- nízke príjmy seniorov im neumožnia platiť za služby,
- klesanie kvality poskytovaných služieb z dôvodu nedostatočného materiálno-technického zabezpečenia,
- nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií,
- zvýšenie kriminality a závislosti,

- nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií mesta, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb,
- nedostatočná podpora zo strany VÚC a štátu.

2. Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb

2.1. Rozvoj ambulantných a pobytových sociálnych služieb

Národné priority rozvoja sociálnych služieb sa orientujú na tieto základné oblasti:

- a) podpora zotrvenia klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb,
- b) rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s denným a týždenným pobytom,
- c) vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb.

Mesto Sobrance sa snaží napĺňať tieto priority nasledovne:

- zabezpečuje najmä podporu opatrovateľskej služby u občanov, ktorí sú na tento druh sociálnej služby odkázaní so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí,
- v prípade potreby zabezpečenia poskytovania sociálnej služby v blízkosti mesta – Zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby Sobrance, Dom sociálnych služieb Michalovce. Zariadenie pre seniorov Michalovce a Harmónia – zariadenie sociálnych služieb Strázske,
- pre občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami preskúmať možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi, aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom,
- aktivitami podporiť spoločensky neprispôsobivých obyvateľov na začlenenia do spoločenského života v obci a vytvoriť u nich pocit zodpovednosti k spoločenským hodnotám.

Mesto Sobrance v rámci komunitného plánu chce do budúcnosti realizovať tieto plánované aktivity:

1. Výstavba materskej školy pre deti z marginalizovanej rómskej komunity v Sobranciach. Zabezpečenie predškolskej výchovy detí zo segregovaných rodín s cieľom pripraviť deti na nástup povinnej školskej dochádzky s osvojením si základných hygienických a iných spoločenských návykov a príprava na život v kolektíve.
2. Výstavba Komunitného centra Sobrance zameraného najmä na komunitnú prácu, rehabilitáciu a komunitný rozvoj za účelom inkluzie príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

3. Zriadenie výdajného automatu na pitnú vodu v rómskej osade na ulici Michalovská v Sobranciach zabezpečujúceho prístup k pitnej vode v prostredí separovanej, segregovanej a marginalizovanej rómskej komunity
4. Rozšírenie infraštruktúry na ulici Michalovská v Sobranciach s cieľom pripraviť inžinierske siete, verejné osvetlenie, pešie a cestné komunikácie do ďalších pripravovaných lokalít na využitie v zmysle územného plánu.
5. Výstavba sociálnych nájomných bytov pre nízkoprijmové skupiny obyvateľstva v rómskej osade na ulici Michalovskej s cieľom prestaňovať skupinu Rómov žijúcich v nezákonnych postavených a pre život nevhodných chatrčí do nových bytov.
6. Výstavba kontajnerových stanovišť pre zber komunálneho odpadu a pre separovaný zber v lokalitách s marginalizovanými skupinami obyvateľstva.
7. Likvidácia skládok s nezákonne umiestneným odpadom v meste Sobrance, ktoré boli rozhodnutím Okresného úradu Sobrance, odboru životného prostredia určené na zlikvidovanie mestom Sobrance.
8. Výstavba Integrovaného centra inkluzívnej výchovy a vzdelávania zabezpečujúceho celodenné aktivity pre deti a mládež s dôrazom na získanie základných zručností a návykov, ako aj manuálnych a technických zručností, poskytujúce zázemie na realizáciu neformálnych kurzov praktického života pre starších.
9. Prepojenie a podpora celodenného vyučovacieho procesu v materských a základných školách v spolupráci s komunitnými centrami a využitím asistentov učiteľa na dodatočné vzdelávanie prospechovo slabších žiakov,
 - podpora celodenného výchovno – vzdelávacieho systému predovšetkým v marginalizovaných rómskych komunitách obyvateľstva s cieľom problém minimalizovať.
10. Vybudovať sociálny podnik mesta Sobrance ako subjekt sociálnej ekonomiky v spolupráci s podnikom Lesy SR š. p. Odštepný závod Sobrance – s cieľom údržby lesných ciest, protipovodňových opatrení, protipožiarnych opatrení, prečistovať vodných tokov a ekologických prác na základe zmluvy o spolupráci.

2.2. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Sobrance úzko participuje na PRO Sobrance 2016 – 2022. Čiastkovým cieľom je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v meste.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA SOBRANCE 2017 - 2022

Nakoľko finančné možnosti mesta v súčasnom programovom rozpočte sú ohraničené, je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu na roky 2017 – 2020 (podľa komunitného plánu na roky 2017 – 2022). Určite nie je v možnostiach mesta realizovať tento zámer len z vlastných zdrojov. Zámerom môže byť vypracovaný projekt s využitím viac zdrojového financovania.

Tabuľka č. 9 Časový plán aktivít

Aktivity	Časový rámec	Finančné zdroje
1. Výstavba materskej školy pre deti z marginalizovanej rómskej komunity v Sobranciach	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty
2. Výstavba Komunitného centra Sobrance	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty
3. Výdajný automat na pitnú vodu v rómskej osade na ulici Michalovská v Sobranciach	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty
4. Rozšírenie infraštruktúry na ulici Gorkého a Michalovskej v Sobranciach.	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty
5. Sociálne byty	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty
6. Kontajnerové stanovištia pre zber komunálneho odpadu	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty
7. Likvidácia skládok s nezákonne umiestneným odpadom v meste Sobrance	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty
8. Integrované centrum inkluzívnej výchovy a vzdelávania	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty
9. Sociálny podnik mesta Sobrance	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty
10. Denný stacionár pre seniorov	2017 - 2022	Rozpočet mesta, KSK, dotácie, granty

2.3. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni obyvatelia. Od nich sa očakáva, že vyjadria svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj komunitného plánovania. Tento plán budú priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie.

Účasť na komunitnom plánovaní:

- písomné návrhy občanov – preberá poverený pracovník za sociálnu oblasť,
- ústne návrhy občanov – na mestskom úrade sa vyhotoví úradný záznam o predloženom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojím podpisom,
- účasť obyvateľov mesta na verejnem zhromaždení.

Komunitný plán možno meniť:

- ak sa zmenia priority,
- získanie finančných prostriedkov na konkrétné potreby,
- nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu:

Mestské zastupiteľstvo v Sobranciach minimálne 1x ročne prerokuje Správu o sociálnej situácii v obci a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu mesta.

Záver

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky: „Koľko a aké služby je potrebné v danej komunite vytvoriť, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?“. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Mesto preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život.

Sobrance, február 2017

Dokument bol prerokovaný v Mestskom zastupiteľstve Mesta Sobrance dňa 23.02.2017 a schválený uznesením číslo 12.

Ing. Pavol Džurina
primátor mesta

Prílohy

1.1. Použitá literatúra

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVR SR (2009),
- Komunitné plánovanie sociálnych služieb – PHDr. Woleková, SOCIA (2004)
- PRO Sobrance 2016 – 2022,
- Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov,
- ÚPN Mesta Sobrance
- www.statistics.sk

1.2. Dotazník pre občanov mesta Sobrance

1. Ako dlho žijete v Sobranciach?

- menej ako 5 rokov
- 5 – 15 rokov
- 16 – 30 rokov
- viac ako 30 rokov
- iné

2. Na koho sa obráťite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektornej forme sociálnych služieb ?

- obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol
- kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú
- získam informácie z internetu
- opýtam sa na úradoch
- takéto informácie nevyhľadám
- neviem, doteraz som sa s takou situáciou nestretol/a

3. Ako by ste postupovali v prípade trvalého postihnutia člena Vašej rodiny ?

- snažil/a by som sa zaistiť starostlivosť sám/sama, príp. využiť pomoc blízkych ľudí
- využil/a by som služby poskytované v domácom prostredí
- spoľahlol/la by som sa na pomoc inštitúcií,
- iné /vypíšte/
- neviem

4. Prosíme, označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe užívate Vy osobne alebo Vám blízka osoba:

- poradenstvo
- klub mládeže
- klub dôchodcov
- služby pre seniorov – jedáleň, opatrovateľská služba, ZPS ...
- služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár
- prepravná služba ...
- sociálne byty
- iné /vypíšte/
- bez odpovede

5. Kto využíva danú službu ?

- senior
- dieťa so zdravotným postihnutím
- osoba so zdravotným postihnutím
- dlhodobo choré dieťa
- dlhodobo chorý dospelý
- osoba ohrozená závislosťou
- človek v nepriaznivej životnej situácii / strata bývania, domáce násilie
- nezamestnaný/á
- iná odpovede'
- bez odpovede

6. Ktoré z nasledujúcich skupín obyvateľov mesta si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti ? /max. 4 odpovede/

- rodiny s malými deťmi, občania v prechodnej sociálnej kríze
- rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím, neprispôsobiví občania
- deti a mládež
- nezamestnaní
- seniori, etnické menšiny
- osoby so zdravotným postihnutím, iná skupina
- dlhodobo chorý, neviem
- osoby ohrozené závislosťou

7. Na ktoré oblasti pomoci by sa malo mesto v budúcnosti viac zamerať ? /max 3 od./

- rozvoj služieb poskytovaných v domácnostiach
- linka dôvery
- osobná asistencia, opatrovateľská služba
- služby pre seniorov – jedáleň, ZPS
- služby pre osoby so zdravotným postihnutím – stacionár, prepravné služby
- chránené dielne – riešenie zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím
- starostlivosť o osoby ohrozené závislosťou
- iné
- neviem

Štatistické otázky

Aké je zloženie Vašej domácnosti ?

- jednotlivec
- obaja rodičia s dieťaťom
- jeden rodič s dieťaťom, manželia bez detí
- viacgeneračná domácnosť, iný typ

Aké je Vaše zamestnanie ?

- zamestnanec, dôchodca
- študent/ka, invalidný dôchodca
- podnikateľ, nezamestnaný
- bez odpovede

Koľko máte rokov ?

- menej ako 25
- 26 – 35
- 36 – 45
- 46 – 55
- 56 – 65
- 66 – 75
- 76 a viac
- bez odpovede

Aké je Vaše najvyššie dokončené vzdelanie ?

- základné
- vyššia odborná škola
- stredné
- stredné s maturitou
- vysokoškolské 1. stupeň
- vysokoškolské 2. stupeň
- bez odpovede

Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti ?

- veľmi dobrá
- skôr dobrá
- skôr zlá
- veľmi zlá
- bez odpovede

Ste muž alebo žena ?

- muž
- žena